

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 april 2026

WETSONTWERP

**houdende instemming
met het Aanvullend Protocol tussen
het Koninkrijk België en de Europese
Organisatie voor de veiligheid
van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord
tussen de Europese Organisatie
voor de veiligheid van de luchtvaart en
het Koninkrijk België bij het Internationaal
Verdrag tot samenwerking in het belang van
de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol"
van 13 december 1960 inzake de voorrechten
en immuniteiten van de organisatie,
ondertekend te Brussel op 17 juli 2006,
gedaan te Brussel op 23 juli 2025**

Inhoud	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet.....	8
Advies van de Raad van State.....	9
Wetsontwerp	14
Aanvullend protocol.....	15

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 8, § 1, 1°, VAN DE WET VAN 15 DECEMBER 2013
WERD DE IMPACTANALYSE NIET GEVRAAGD.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 avril 2026

PROJET DE LOI

**portant assentiment
au Protocole additionnel entre le Royaume
de Belgique et l'Organisation européenne
pour la sécurité de la navigation aérienne,
à l'Accord entre l'Organisation européenne
pour la sécurité de la navigation aérienne
et le Royaume de Belgique
sur les privilèges et immunités de
l'organisation complémentaire
à la Convention internationale de coopération
pour la sécurité de la navigation aérienne
"Eurocontrol" du 13 décembre 1960,
signé à Bruxelles le 17 juillet 2006,
fait à Bruxelles le 23 juillet 2025**

Sommaire	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet de loi	8
Avis du Conseil d'État	9
Projet de loi	14
Protocole additionnel	19

CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 8, § 1ER, 1^O, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 2013,
L'ANALYSE D'IMPACT N'A PAS ÉTÉ DEMANDÉE.

03624

De regering heeft dit wetsontwerp op 30 april 2026 ingediend. Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 30 avril 2026.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 5 mei 2026 door de Kamer ontvangen. Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 5 mai 2026.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

SAMENVATTING

Het ontwerp van instemmingswet heeft als doel de ratificatie door België mogelijk te maken van het Aanvullend Protocol tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België (bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie), ondertekend te Brussel op 17 juli 2006.

Het Protocol kent een uitvoeringsimmunititeit toe aan Eurocontrol op zijn eigendommen en bezittingen evenals op zijn schulden tegenover zijn lidstaten met name in verband met luchtnavigatieheffingen die Eurocontrol voor hun rekening int in het kader van zijn officiële werkzaamheden.

RÉSUMÉ

Le projet de loi d'assentiment a pour objet de permettre la ratification par la Belgique du Protocole additionnel entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation (complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960), signé à Bruxelles le 17 juillet 2006.

Le Protocole accorde une immunité d'exécution à Eurocontrol sur ses avoirs et biens ainsi que sur ses dettes envers ses États membres notamment en relation avec les redevances de navigation aérienne collectées pour leur compte par Eurocontrol dans le cadre de ses activités officielles.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Eurocontrol is een internationale gouvernementele organisatie die sinds het begin van de jaren 1960 instaat voor de internationale samenwerking (binnen Europa) op het gebied van veiligheid en van de luchtverkeersleiding. Momenteel telt de Organisatie achtendertig Europese lidstaten, waaronder, vanaf de oprichting, België. Volgens het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 (de oprichtingsakte van de Organisatie), dat in werking is getreden op 1 maart 1963 en sindsdien herhaaldelijk is gewijzigd, is de hoofdzetel van de Organisatie gevestigd in Brussel.

Na verschillende wijzigingen van het Eurocontrolverdrag volgde op 27 juni 1997 in Brussel de ondertekening van een protocol tot consolidatie van dit Verdrag. Deze herziening was hoofdzakelijk bedoeld om de Organisatie en haar beraadslagende en uitvoerende organen doeltreffender te maken, hun werkzaamheden doorzichtiger te maken en meer te richten op de verwachtingen van zowel burgerlijke als militaire gebruikers en, ten slotte, de toetreding van de Europese Gemeenschap tot de Organisatie mogelijk te maken. Dit consolidatieprotocol is tot op heden nog niet in werking getreden. Het Wijzigingsprotocol van 12 februari 1981 is dus nog steeds van toepassing.

Het juridisch statuut van de Organisatie werd opgenomen in het Eurocontrolverdrag van 13 december 1960, net als de voorrechten en immuniteiten die aan de Organisatie moeten worden toegekend. Bijgevolg is elke verdragsluitende Staat op wiens grondgebied een vestiging van Eurocontrol zich zou bevinden ertoe gehouden om aan die vestiging de faciliteiten te verlenen die in het Verdrag zijn opgesomd. Deze faciliteiten zijn de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die krachtens het internationaal publiekrecht worden toegekend aan internationale gouvernementele organisaties. Het doel van de toekenning van immuniteiten is het verlenen van een onmisbaar instrument voor de goede werking van internationale organisaties, zonder eenzijdige tussenkoms van een bepaalde overheid.

In 2006 werd er een bilateraal akkoord ondertekend om bepaalde voorrechten en immuniteiten, die niet waren vastgelegd in het Eurocontrolverdrag en die door België worden toegekend voor de goede werking van de

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Eurocontrol est une organisation internationale gouvernementale qui, depuis le début des années 1960, s'occupe de la coopération internationale (en Europe) dans le domaine de la sécurité et du contrôle aérien. L'organisation compte actuellement trente-huit États membres européens, dont la Belgique depuis l'origine. Selon la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960 (l'acte de création de l'Organisation), entrée en vigueur le 1er mars 1963, et modifiée depuis à plusieurs reprises, le siège de l'Organisation est à Bruxelles.

Après plusieurs modifications apportées à la Convention Eurocontrol, un protocole visant à consolider cette Convention a été signé à Bruxelles le 27 juin 1997. Les principaux buts de cette révision étaient de conférer à l'Organisation et ses organes délibérants et exécutifs une plus grande efficacité, de rendre leurs travaux plus transparents et davantage tournés vers les attentes des usagers, tant civils que militaires et, enfin, de permettre l'adhésion de la Communauté européenne à l'Organisation. Ce Protocole de consolidation n'est jusqu'à présent pas encore entré en vigueur. Le Protocole modificatif du 12 février 1981 est dès lors toujours d'application.

Le statut juridique de l'Organisation, de même que les privilèges et immunités qui doivent lui être accordés, ont été repris dans la Convention Eurocontrol du 13 décembre 1960 elle-même de manière à ce que chaque État partie où s'établirait un établissement Eurocontrol serait tenu d'accorder à cet établissement sur son territoire les facilités mentionnées dans la Convention. Ces facilités sont les privilèges et immunités habituels qui sont accordés en vertu du droit international public aux organisations internationales gouvernementales. Le but poursuivi par l'octroi d'immunités est de fournir un moyen indispensable au bon fonctionnement des organisations internationales, sans ingérence unilatérale de tel ou tel gouvernement.

Un accord bilatéral a été signé en 2006 pour préciser un certain nombre de privilèges et immunités qui n'avaient pas été prévus par la Convention Eurocontrol et qui sont accordés par la Belgique pour le bon fonctionnement de

Organisatie, nader te bepalen. Het betreft het Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België inzake de voorrechten en immuniteiten van de Organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960.

Dat akkoord kent echter geen immuniteiten toe ten voordele van de Organisatie zelf, maar bevat uitsluitend regels omtrent de voorrechten en immuniteiten van de vertegenwoordigers van de Partijen bij het Verdrag, hun plaatsvervaarders, hun raadgevers of deskundigen, alsook personeelsleden van Eurocontrol.

Per brief van 25 mei 2023 heeft de Organisatie bijgevolg het Interministerieel Comité voor het Zetelbeleid om advies verzocht, in het bijzonder met betrekking tot het standpunt van België over een eventuele wijziging van het akkoord. Deze wijziging zou de opname van nieuwe bepalingen in het Akkoord van 2006 tot voorwerp hebben, om de immuniteiten van Eurocontrol op grond van het Verdrag aan te vullen, in het bijzonder met betrekking tot derdenbeslagen die ten aanzien van de Organisatie worden gelegd op de bedragen die zij dient door te storten aan haar lidstaten, en dit om haar goede werking te verzekeren.

Na onderhandelingen kon er een akkoord worden bereikt over de tekst van een Aanvullend Protocol bij het Akkoord van 2006.

Het Aanvullend Protocol werd voor advies voorgelegd aan de Werkgroep Gemengde Verdragen (werkgroep van de Interministerieële Conferentie voor het buitenlands beleid (ICBB)) op 10 juni 2025. Deze werkgroep heeft het exclusief federaal karakter van het Aanvullend Protocol geadviseerd. De ICBB heeft het advies van de werkgroep gevolgd en het exclusief federaal karakter bevestigd.

Op 9 februari 2026 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies uitgebracht over het voorontwerp van wet houdende instemming met het Aanvullend Protocol (advies 78.798/4). In zijn advies verwijst de Raad van State naar zijn advies van 10 mei 2017 over een voorontwerp van wet houdende instemming met een andere internationale overeenkomst, het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen, gedaan te New York op 2 december 2004 (advies 61.234/VR). De Raad van State besloot in 2017 dat dit VN-Verdrag een gemengd karakter had, daar het Verdrag betrekking had op immuniteiten van rechtsmacht. Het Aanvullend Protocol

l'Organisation. Il s'agit de l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'Organisation, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960.

Or, cet accord ne prévoit pas d'immunités au bénéfice de l'Organisation elle-même, mais uniquement des règles concernant les privilèges et immunités des représentants des Parties à la Convention, leurs suppléants, leurs conseillers ou experts, ainsi qu'aux membres du personnel d'Eurocontrol.

Par une lettre du 25 mai 2023, l'Organisation a donc sollicité l'avis du Comité interministériel pour la Politique de Siège afin de connaître la position de la Belgique sur une éventuelle modification de l'accord, afin d'introduire de nouvelles dispositions dans l'Accord de 2006, dans le but de compléter les immunités d'Eurocontrol en vertu de la Convention, spécifiquement concernant les saisies-arrêts en ses mains portant sur des montants qu'elle doit reverser à ses États membres, ceci pour assurer son bon fonctionnement.

Suite à des négociations, un accord a pu être obtenu sur le texte d'un Protocole additionnel à l'Accord de 2006.

Le Protocole additionnel a été soumis pour avis au Groupe de Travail Traités mixtes (groupe de travail de la Conférence interministérielle "politique étrangère" (CIPE)) en date du 10 juin 2025. Ce Groupe de Travail a avisé le caractère exclusivement fédéral du Protocole additionnel. La CIPE a suivi l'avis du groupe de travail et a confirmé le caractère exclusivement fédéral.

En date du 9 février 2026, le Conseil d'État, section de législation, a donné son avis sur l'avant-projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel (avis 78.798/4). Dans son avis, le Conseil d'État fait référence à son avis donné le 10 mai 2017 sur un avant-projet de loi portant assentiment à un autre accord international, la Convention des Nations Unies sur les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens, faite à New York le 2 décembre 2004 (avis 61.234/VR). Le Conseil d'État avait conclu en 2017 au caractère mixte de cette Convention NU, celle-ci portant sur les immunités de juridiction. Toutefois, le Protocole additionnel se limite à introduire une immunité d'exécution au bénéfice

beperkt zich echter tot het invoeren van een immunititeit van tenuitvoerlegging ten gunste van Eurocontrol en laat de kwestie van de immuniteiten van rechtsmacht ongemoeid.

Na het advies van de Raad van State, is het Aanvullend Protocol opnieuw ter advies voorgelegd aan de Werkgroep Gemengde Verdragen, die op 21 april 2026 het exclusief federale karakter van het Aanvullend Protocol heeft bevestigd.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN VAN HET PROTOCOL

Het Aanvullend Protocol bevat de volgende bepalingen:

Artikel 1

Artikel 1 van het Protocol kent een uitvoeringsimmunititeit toe aan Eurocontrol op zijn eigendommen en bezittingen evenals op zijn schulden tegenover zijn lidstaten in verband met luchtnavigatieheffingen die Eurocontrol voor hun rekening int in het kader van zijn officiële werkzaamheden. Er zijn specifieke uitzonderingen voorzien voor de gevallen waarin er reeds een gerechtelijke beslissing werd uitgesproken tegen Eurocontrol. Deze uitzonderingen vormen dus geen aantasting van de immunititeit van jurisdictie van Eurocontrol. Evenmin maken deze uitzonderingen de weg vrij voor derdenbeslagen bij Eurocontrol, in het bijzonder op de schulden van Eurocontrol ten aanzien van haar lidstaten, behalve voor beslagen op salarissen en emolumenten die Eurocontrol aan een personeelslid verschuldigd is.

Art. 2

Artikel 2 definieert de “officiële activiteiten van Eurocontrol”. Voorbeelden hiervan worden in de preambule gegeven, zoals met name de vaststelling, de facturatie en de inning van luchtvaartnavigatieheffingen bij gebruikers en het doorstorten ervan aan Staten. In de preambule wordt eveneens verduidelijkt dat, wat de uitoefening van deze activiteiten betreft, Eurocontrol wordt beschouwd als een overheidsinstantie handelend in de uitoefening van het openbaar gezag.

Art. 3

Artikel 3 bevat de voorwaarden voor de inwerkingtreding van het Protocol.

d’Eurocontrol et laisse intacte la question des immunités juridictionnelles.

Après avis du Conseil d’État, le Protocole additionnel a été à nouveau présenté pour avis au Groupe de Travail Traités mixtes qui a confirmé en date du 21 avril 2026 le caractère exclusivement fédéral du Protocole additionnel.

COMMENTAIRE DES ARTICLES DU PROTOCOLE

Le Protocole additionnel contient les dispositions suivantes:

Article 1er

L’article 1er du Protocole accorde une immunité d’exécution à Eurocontrol sur ses avoirs et biens ainsi que sur ses dettes envers ses États membres en relation avec les redevances de navigation aérienne collectées pour leur compte par Eurocontrol dans le cadre de ses activités officielles. Des exceptions spécifiques sont prévues dans des cas où il existe déjà une décision de justice prononcée à l’encontre d’Eurocontrol. Ces exceptions ne portent donc pas atteinte à l’immunité de juridiction d’Eurocontrol. Elles n’ouvrent par ailleurs pas la voie à des saisies-arrêts dans les mains d’Eurocontrol, notamment sur les dettes d’Eurocontrol envers ses États membres, sauf pour la saisie du traitement et des émoluments dus par Eurocontrol à un membre de son personnel.

Art. 2

L’article 2 définit les “activités officielles d’Eurocontrol”. Des exemples en sont donnés dans le préambule, notamment, l’établissement, la facturation, la perception auprès des usagers et le versement aux États des redevances de navigation aérienne. Il est aussi précisé dans le préambule que pour l’exercice de ces activités, Eurocontrol est regardée comme une autorité publique agissant dans l’exercice de la puissance publique.

Art. 3

L’article 3 contient les conditions d’entrée en vigueur du Protocole.

De onderliggende gedachte van het Aanvullend Protocol is te vermijden dat er beslag wordt gelegd op het vermogen van Eurocontrol om een gerechtelijke beslissing uit te voeren wanneer Eurocontrol geen partij is in de procedure en een van zijn lidstaten is betrokken.

L'idée sous-jacente au Protocole additionnel est d'éviter la possibilité d'une saisie sur le patrimoine d'Eurocontrol en exécution d'une décision de justice dont Eurocontrol n'est pas partie à la procédure et impliquant l'un de ses États membres.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN VAN HET WETSONTWERP

Art. 1

In het wetsontwerp verwijst artikel 1 naar de grondwettelijke basis.

Art. 2

Artikel 2 maakt het mogelijk dat het Aanvullend Protocol gevolg heeft in de Belgische rechtsorde.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Maxime Prévot

COMMENTAIRE DES ARTICLES DU PROJET DE LOI

Art. 1

Dans le projet de loi l'article 1er renvoie à la base constitutionnelle.

Art. 2

L'article 2 permet au Protocole additionnel de sortir ses effets dans l'ordre juridique belge.

Le ministre des Affaires étrangères,

Maxime Prévot

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Aanvullend Protocol tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, gedaan te Brussel op 23 juli 2025.

Artikel 1.

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2.

Het Aanvullend Protocol tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, gedaan te Brussel op 23 juli 2025, zal volkomen gevolg hebben.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, fait à Bruxelles le 23 juillet 2025

Article 1er.

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2.

Le Protocole additionnel entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, fait à Bruxelles le 23 juillet 2025, sortira son plein et entier effet.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 78.798/4 VAN 9 FEBRUARI 2026**

Op 14 januari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende instemming met het Aanvullend Protocol tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart 'Eurocontrol' van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, gedaan te Brussel op 23 juli 2025'.

Het voorontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 9 februari 2026. De kamer was samengesteld uit Bernard BLERO, kamervoorzitter, Géraldine ROSOUX en Dimitri YERNAULT, staatsraden, Philippe DE BRUYCKER, assessor, en AnneCatherine VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Yves CHAUFFOUREAUX, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Géraldine ROSOUX.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 februari 2026.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving zich, overeenkomstig artikel 84, § 3, van de gecoördineerde wetten, voornamelijk tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, de rechtsgrond[‡] en de vraag of de voorgeschreven vormvereisten zijn vervuld.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen aan het Aanvullend Protocol 'tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, gedaan te Brussel op 23 juli 2025' (hierna: "het Aanvullend Protocol").

[‡] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 78.798/4 DU 9 FÉVRIER 2026**

Le 14 janvier 2026, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice Premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement à communiquer un avis dans un délai de trente jours sur un avant-projet de loi 'portant assentiment au Protocole additionnel entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, fait à Bruxelles le 23 juillet 2025'.

L'avant-projet a été examiné par la quatrième chambre le 9 février 2026. La chambre était composée de Bernard BLERO, président de chambre, Géraldine ROSOUX et Dimitri YERNAULT, conseillers d'État, Philippe DE BRUYCKER, assesseur, et AnneCatherine VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été présenté par Yves CHAUFFOUREAUX, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Géraldine ROSOUX.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 9 février 2026.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite essentiellement son examen à la compétence de l'auteur de l'acte, au fondement juridique[‡] ainsi qu'à l'accomplissement des formalités prescrites, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

L'avant-projet de loi vise à porter assentiment au Protocole additionnel 'entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, fait à Bruxelles le 23 juillet 2025' (ciaprès: "le Protocole additionnel").

[‡] S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

Artikel 1, lid 1, van het Aanvullend Protocol luidt als volgt:

“Naast de bescherming die artikel 26 van het Verdrag biedt, geniet Eurocontrol bij de uitoefening van zijn officiële activiteiten uitvoeringsimmuniteit wat betreft zijn eigendommen en bezittingen, met inbegrip van al zijn bankrekeningen, en alle schulden van Eurocontrol tegenover zijn lidstaten, met name in verband met luchtvaartnavigatieheffingen die Eurocontrol voor hun rekening int.”

Artikel 1, lid 2, vermeldt vijf situaties waarin een uitzondering wordt gemaakt op de uitvoeringsimmuniteit waarin lid 1 voorziet.

Artikel 1, lid 3, bepaalt het volgende:

“Geen derdenbeslag kan worden gelegd op de eigendommen, bezittingen en schulden van Eurocontrol bedoeld in lid 1. Derdenbeslag kan worden gelegd op salarissen en emolumenten die Eurocontrol aan een personeelslid is verschuldigd.”

Artikel 2 bepaalt wat moet worden verstaan onder de woorden “officiële activiteiten van Eurocontrol”.

Artikel 3 regelt de inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol.

BEVOEGDHEID

Op haar vergadering van 10 juni 2025 heeft de Werkgroep Gemengde Verdragen het Aanvullend Protocol als exclusief federaal aangemerkt.

In advies 61.234/VR van 10 mei 2017 over een voorontwerp van wet “houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen, gedaan te New York op 2 december 2004” heeft de afdeling Wetgeving inderdaad de volgende opmerking gemaakt:

“3. Het verdrag is door de Werkgroep Gemengde Verdragen als een exclusief federaal verdrag aangemerkt. Het verslag van de Werkgroep Gemengde verdragen licht die positie als volgt toe:

‘M. de Crombrugghe (Directie-Generaal Juridische Zaken, Directie Internationaal Publiek Recht - J3) wijst erop dat het verdrag uitsluitend betrekking heeft op de immuniteit van staten en hun eigendommen voor de rechtsmacht van een andere staat. Alhoewel ook de vertegenwoordigingen van de gemeenschappen en de gewesten in het buitenland, als onderdeel van de Federale Staat, kunnen genieten van de door het verdrag gewaarborgde immuniteiten, meent hij toch dat het verdrag een exclusief federaal karakter heeft.

De Belgische wetgeving werd in 2015 aangepast (artikel 1412*quinquies* van het gerechtelijk wetboek) om deze immuniteiten ook te kunnen opnemen in de nationale wetgeving. Een snelle ratificatie van het verdrag dringt zich bijgevolg op.

Selon l'article 1er, paragraphe 1, du Protocole additionnel:

“Outre la protection offerte par l'article 26 de la Convention, Eurocontrol bénéficie, dans l'exercice de ses activités officielles, de 1 'immunité d'exécution portant sur ses avoirs et ses biens, en ce compris sur tous ses comptes bancaires, et sur toute dette d'Eurocontrol envers ses États membres, notamment en relation avec les redevances de navigation aérienne collectées pour leur compte par Eurocontrol”.

L'article 1er, paragraphe 2, énonce cinq situations dans lesquelles il est fait exception à l'immunité d'exécution prévue par le paragraphe 1.

L'article 1er, paragraphe 3, prévoit:

“Aucune tierce-saisie ne peut intervenir sur les avoirs, biens et dettes d'Eurocontrol visés au paragraphe 1. Une tierce-saisie peut intervenir sur le traitement et les émoluments dus par Eurocontrol à un membre de son personnel”.

L'article 2 détermine ce qu'il y a lieu d'entendre par l'expression “activités officielles d'Eurocontrol”.

L'article 3 règle l'entrée en vigueur du Protocole additionnel.

COMPÉTENCE

Le Protocole additionnel a été qualifié comme présentant un caractère exclusivement fédéral par le Groupe de travail Traités mixtes, lors de sa réunion du 10 juin 2025.

Dans son avis 61.234/VR donné le 10 mai 2017 sur un avant-projet de loi “portant assentiment à la Convention des Nations Unies sur les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens, faite à New York le 2 décembre 2004”, la section de législation a, en effet, formulé l'observation suivante:

“3. La convention est qualifiée de traité exclusivement fédéral par le groupe de travail Traités mixtes. Le rapport du groupe de travail Traités mixtes commente cette position comme suit:

‘M. de Crombrugghe (Directie-Generaal Juridische Zaken, Directie Internationaal Publiek Recht - J3) wijst erop dat het verdrag uitsluitend betrekking heeft op de immuniteit van staten en hun eigendommen voor de rechtsmacht van een andere staat. Alhoewel ook de vertegenwoordigingen van de gemeenschappen en de gewesten in het buitenland, als onderdeel van de Federale Staat, kunnen genieten van de door het verdrag gewaarborgde immuniteiten, meent hij toch dat het verdrag een exclusief federaal karakter heeft.

De Belgische wetgeving werd in 2015 aangepast (artikel 1412*quinquies* van het gerechtelijk wetboek) om deze immuniteiten ook te kunnen opnemen in de nationale wetgeving. Een snelle ratificatie van het verdrag dringt zich bijgevolg op.

De vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten sluiten zich bij dit standpunt aan.

Gezien wat voorafgaat, stelt de voorzitter volgende beslissing voor:

— het exclusief federaal karakter wordt vastgelegd.

Dit voorstel van beslissing wordt goedgekeurd.¹

4.1. Met die kwalificatie kan niet worden ingestemd.

4.2. De verwijzing naar artikel 1412*quinquies* van het Gerechtelijk Wetboek toont inderdaad aan dat een belangrijke rol bij de tenuitvoerlegging van dit verdrag is weggelegd voor de federale overheid, die al op de inwerkingtreding ervan heeft geanticipeerd door in lijn met het verdrag de uitvoeringsimmunititeit van staten te bevestigen, onder voorbehoud van specifieke uitzonderingen.

Artikel 1412*quinquies* van het Gerechtelijk Wetboek is echter niet de enige maatregel die partijen moeten nemen teneinde een correcte implementatie te verzekeren van het verdrag. Die bepaling heeft enkel betrekking op beslag, wat aan de orde is in deel IV van het verdrag. Er kan echter ook worden gewezen op de artikelen 5 en 6 van het verdrag waarin niet enkel het beginsel van de staatsimmuniteit wordt bevestigd, maar de partijen zich ertoe verbinden om daaraan uitvoering te geven door zich te onthouden van het uitoefenen van rechtsmacht in een geding tegen een andere staat voor zijn gerechten en daartoe te verzekeren dat zijn gerechten uit eigen beweging vaststellen dat de immunititeit van die andere staat uit hoofde van artikel 5 geëerbiedigd wordt.

4.3. De term ‘rechter’¹ wordt in artikel 2, § 1, a), van het verdrag functioneel gedefinieerd als ‘elke instantie van een staat, ongeacht haar benaming, die bevoegd is tot het verrichten van rechterlijke taken’. Door deze definitie is het toepassingsgebied niet beperkt tot de burgerlijke gerechten, waarvoor de federale overheid principieel bevoegd is gebleven.

De memorie van toelichting verduidelijkt dit als volgt:

‘Elk Staatsorgaan bevoegd voor de uitoefening van gerechtelijke taken wordt door het Verdrag van New York beschouwd als een ‘rechter’, ongeacht de gerechtelijke hiërarchie in voege in de beschouwde Staat. De gewone hoven en rechtbanken vallen onder deze omschrijving, alsook administratieve gerechten. De beschouwingen in de voorbereidende werken geven aan dat het begrip ‘geding’ met uitsluiting van het strafproces begrepen moet worden.’²

Dat impliceert dat ook de gemeenschappen en de gewesten bij het oprichten en organiseren van administratieve rechtscolleges, uitvoering zullen moeten geven aan dit verdrag.

¹ Voetnoot 1 van het geciteerde advies: In de Nederlandse vertaling worden de termen “rechter” en “gerecht” door elkaar gebruikt, voor wat in de authentieke Franse versie ‘tribunal’ wordt genoemd.

² Voetnoot 2 van het geciteerde advies: Memorie van toelichting, p. 5.

De vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten sluiten zich bij dit standpunt aan.

Gezien wat voorafgaat, stelt de voorzitter volgende beslissing voor:

— het exclusief federaal karakter wordt vastgelegd.

Dit voorstel van beslissing wordt goedgekeurd¹.

4.1. Cette qualification ne peut pas être retenue.

4.2. La référence à l'article 1412*quinquies* du Code judiciaire indique en effet qu'un rôle important dans la mise en œuvre de cette convention a été confié à l'autorité fédérale qui a déjà anticipé son entrée en vigueur en confirmant, dans le droit fil de la convention, l'immunité d'exécution des États sous réserve d'exceptions spécifiques.

L'article 1412*quinquies* du Code judiciaire n'est cependant pas la seule mesure que les parties doivent prendre pour assurer la mise en œuvre correcte de la convention. Cette disposition ne porte que sur la saisie, qui fait l'objet de la quatrième partie de la convention. On peut toutefois aussi faire mention des articles 5 et 6 de la convention, qui non seulement confirment le principe de l'immunité d'État, mais qui prévoient également que les parties s'engagent à lui donner effet en s'abstenant d'exercer leur juridiction dans une procédure devant leurs tribunaux contre un autre État et, à cette fin, à veiller à ce que leurs tribunaux établissent d'office que l'immunité de cet autre État prévue par l'article 5 est respectée.

4.3. Le terme ‘tribunal’¹ est défini sur le plan fonctionnel à l'article 2, paragraphe 1, a), de la convention comme ‘tout organe d'un État, quelle que soit sa dénomination, habilité à exercer des fonctions judiciaires’. Cette définition ne limite pas le champ d'application aux tribunaux civils pour lesquels l'autorité fédérale est en principe demeurée compétente.

L'exposé des motifs précise ce point comme suit:

‘Tout organe étatique compétent pour exercer des fonctions judiciaires est considéré comme un tribunal par la Convention de New York, indépendamment de la hiérarchie des tribunaux en vigueur dans l'État concerné. Des cours et tribunaux ordinaires tombent dès lors dans cette description, de même que les juridictions administratives. Le commentaire des travaux précise que le terme ‘procédure’ doit être entendu comme excluant la procédure pénale’².

Il en résulte que les communautés et les régions devront elles aussi donner exécution à cette convention lors de la mise en place et de l'organisation de juridictions administratives.

¹ Note de bas de page 1 de l'avis cité: La traduction néerlandaise emploie indifféremment les termes “rechter” et “gerecht” pour désigner ce qui est appelé “tribunal” dans la version française authentique.

² Note de bas de page 2 de l'avis cité: Exposé des motifs, p. 5.

4.4. Overigens moet er op worden gewezen dat in het kader van de tenuitvoerlegging van het recht van de Europese Unie bepaalde functionele taken inzake geschillenbeslechting niet langer door de burgerlijke rechter of zelfs door algemene of gespecialiseerde administratieve rechtscolleges gebeuren, maar moeten worden toevertrouwd aan regulatoren of aparte specifieke geschillenbeslechtsorganen, waaronder organen opgericht door de gemeenschappen en de gewesten.³

4.5. Bovendien moet worden opgemerkt dat artikel 1412*quinquies* van het Gerechtelijk Wetboek slechts bij formele procedures voor de beslagrechter geldt, terwijl zowel de federale overheid als de gemeenschappen en gewesten in het kader van hun bevoegdheden soms ook zonder rechterlijke tussenkomst bepaalde bewarende maatregelen kunnen nemen, in het bijzonder in de context van de fiscaliteit⁴ of in het kader van administratieve sancties,⁵ waarvan moet worden aangenomen dat ze maatregelen zijn die overeenkomstig artikel 18 van het verdrag, gelet op de immuniteit van staten voor dwangmaatregelen, niet mogen worden genomen ten aanzien van staten.

4.6. Uit het voorgaande blijkt dat dit verdrag bijgevolg niet enkel door de federale overheid moet worden in acht genomen, maar ook actief optreden van de gemeenschappen en de gewesten vereist met betrekking tot zowel de eigen administratieve rechtscolleges als het *privilège d'exécution d'office*, dat ook in gewest- en gemeenschapsaangelegenheden blijft bestaan.⁶

Bijgevolg moet worden besloten dat het verdrag wel degelijk ook betrekking heeft op aangelegenheden die tot de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten behoren, zodat kwalificatie van het verdrag als exclusief federaal niet kan worden bijgetreden, en de gemeenschappen en de gewesten eveneens met het verdrag zullen moeten instemmen.”

³ Voetnoot 3 van het geciteerde advies: Voor de regulatoren, zie onder meer artikel 37, leden 11 en 12 van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 'betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG'.

⁴ Voetnoot 4 van het geciteerde advies: Zie bijvoorbeeld afdeling 5 van hoofdstuk 10 van titel 3 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

⁵ Voetnoot 5 van het geciteerde advies: Zie bijvoorbeeld artikel 13.4.4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

⁶ Voetnoot 6 van het geciteerde advies: Zie bv. D. VAN EECKHOUTTE, "Wetgever mag afwijken van rechterlijke tussenkomst bij gedwongen uitvoering van bestuurshandelingen. Geen opruistelling van *privilège d'exécution d'office*", *Juristenkrant* 2010, afl. 201, 5, met verwijzingen naar: adv.RvS 45.217/3 van 4 november 2008 over een voorontwerp van 'Woonzorgdecreet', *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 1975/1, (115), 154-155; adv. RvS 45.365/3 van 25 november 2008 over een voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin', *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 2020/1, (49), 69-79; adv.RvS 44.247/1-2-3 van 11 en 13 maart 2008 over een voorontwerp van wet 'houdende diverse bepalingen', *Parl.St.* Kamer 200708, nr. 1012/1, (176), 183-184; adv.RvS 45.033/1/V van 10 september 2008 over een voorontwerp van decreet 'houdende de organisatie van coëxistentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen', *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, 1885/1, (71), 79.

4.4. Au demeurant, il y a lieu de souligner que dans le cadre de la mise en œuvre du droit de l'Union européenne, certaines tâches fonctionnelles en matière de règlement des litiges ne relèvent plus du juge civil, voire de juridictions administratives générales ou spécialisées, mais doivent être confiées à des régulateurs ou à des organes spécifiques de règlement de litiges distincts, parmi lesquels des organes créés par les communautés et les régions³.

4.5. En outre, il convient d'observer que l'article 1412*quinquies* du Code judiciaire ne s'applique qu'aux procédures formelles devant le juge des saisies, alors que, dans le cadre de leurs compétences, tant l'autorité fédérale que les communautés et les régions peuvent parfois aussi prendre certaines mesures conservatoires sans intervention judiciaire, plus particulièrement sur le plan fiscal⁴ ou dans le cadre de sanctions administratives⁵, dont il doit être admis qu'elles constituent des mesures qui, conformément à l'article 18 de la convention, ne peuvent être prises à l'égard d'États compte tenu de l'immunité de ceux-ci à l'égard des mesures de contrainte.

4.6. Il ressort de ce qui précède que cette convention doit non seulement être respectée par l'autorité fédérale mais qu'elle exige également une intervention active des communautés et des régions tant en ce qui concerne leurs propres juridictions administratives que le *privilège d'exécution d'office*, qui subsiste également dans les matières régionales et communautaires⁶.

Par conséquent, il faut en conclure que la convention couvre bel et bien des matières relevant de la compétence des communautés et des régions, de sorte que l'on ne peut admettre la qualification de la convention comme étant exclusivement fédérale, et que les communautés et les régions devront elles aussi donner leur assentiment à celle-ci”.

³ Note de bas de page 3 de l'avis cité: Pour les régulateurs, voir notamment l'article 37, paragraphes 11 et 12 de la directive 2009/72/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 'concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et abrogeant la directive 2003/54/CE'.

⁴ Note de bas de page 4 de l'avis cité: Voir, à titre d'exemple, la section 5 du chapitre 10 du titre 3 du Code flamand de la fiscalité.

⁵ Note de bas de page 5 de l'avis cité: Voir, par exemple, l'article 13.4.4 du décret du 8 mai 2009 'sur l'Énergie'.

⁶ Note de bas de page 6 de l'avis cité: Voir, par exemple, D. VAN EECKHOUTTE, "Wetgever mag afwijken van rechterlijke tussenkomst bij gedwongen uitvoering van bestuurshandelingen. Geen opruistelling van *privilège d'exécution d'office*", *Juristenkrant* 2010, liv. 201, 5, avec référence à l'avis 45.217/3 donné le 4 novembre 2008 sur un avant-projet de décret 'sur les soins et le logement' (*Doc. parl.*, Parl. fl., 2008-2009, n° 1975/1, (p. 115), pp. 154155; avis 45.365/3 donné le 25 novembre 2008 sur un avant-projet de décret 'portant diverses dispositions relatives au domaine politique Aide sociale, Santé publique et Famille' (*Doc. parl.*, Parl. fl., 2008-2009, n° 2020/1, (p. 49), pp. 69-79); avis 44.247/123 donnés les 11 et 13 mars 2008 sur un avant-projet de loi 'portant des dispositions diverses' (*Doc. parl.*, Chambre, 20072008, n° 1012/1, (p. 176), pp. 183184); avis 45.033/1/V donné le 10 septembre 2008 sur un avant-projet de décret 'portant l'organisation de la coexistence de cultures génétiquement modifiées et de cultures conventionnelles et biologiques' (*Doc. parl.*, Parl. fl., 2008-2009, n° 1885/1, (p. 71), p. 79).

Die opmerking geldt ook voor het voorliggende voorontwerp, aangezien dat ertoe strekt instemming te verlenen aan een Aanvullend Protocol dat ervoor wil zorgen dat Eurocontrol “bij de uitoefening van zijn officiële activiteiten uitvoeringsimmuniteit [geniet] wat betreft zijn eigendommen en bezittingen, met inbegrip van al zijn bankrekeningen, en alle schulden van Eurocontrol tegenover zijn lidstaten, met name in verband met luchtvaartnavigatieheffingen die Eurocontrol voor hun rekening int” (artikel 1, lid 1).

De griffier,

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

De voorzitter,

Bernard BLERO

Cette observation vaut également pour l'avant-projet examiné, dès lors qu'il entend porter assentiment à un Protocole additionnel qui vise à faire bénéficier Eurocontrol, “dans l'exercice de ses activités officielles, de l'immunité d'exécution portant sur ses avoirs et ses biens, en ce compris sur tous ses comptes bancaires, et sur toute dette d'Eurocontrol envers ses États membres, notamment en relation avec les redevances de navigation aérienne collectées pour leur compte et par Eurocontrol” (article 1er, paragraphe 1).

Le greffier,

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

Le président,

Bernard BLERO

WETSONTWERP

FILIP

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET

Op de voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken,

HEBLEN WE BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Buitenlandse Zaken is ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Het Aanvullend Protocol tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Aanvullend Akkoord tussen de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart en het Koninkrijk België bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart "Eurocontrol" van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006, gedaan te Brussel op 23 juli 2025, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 29 april 2026

VAN KONINGSWEGE:

FILIP

De minister van Buitenlandse Zaken,

Maxime Prévot

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du ministre des Affaires étrangères,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Affaires étrangères est chargé de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole additionnel entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne, à l'Accord entre l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne et le Royaume de Belgique sur les privilèges et immunités de l'organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne "Eurocontrol" du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006, fait à Bruxelles le 23 juillet 2025, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 29 avril 2026

PAR LE ROI

PHILIPPE

Le ministre des Affaires étrangères,

Maxime Prévot

AANVULLEND PROTOCOL

TUSSEN

HET KONINKRIJK BELGIË

EN

DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART

BIJ HET AANVULLEND AKKOORD

TUSSEN

DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART

EN

HET KONINKRIJK BELGIË

BIJ HET INTERNATIONAAL VERDRAG

TOT SAMENWERKING IN HET BELANG VAN DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART
“EUROCONTROL” VAN 13 DECEMBER 1960

INZAKE DE VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN DE ORGANISATIE,

ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 17 JULI 2006

AANVULLEND PROTOCOL
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART
BIJ HET AANVULLEND AKKOORD
TUSSEN
DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART
EN
HET KONINKRIJK BELGIË
BIJ HET INTERNATIONAAL VERDRAG
TOT SAMENWERKING IN HET BELANG VAN DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART
“EUROCONTROL” VAN 13 DECEMBER 1960
INZAKE DE VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN DE ORGANISATIE,
ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 17 JULI 2006

HET KONINKRIJK BELGIË,
HIERNA 'BELGIË' GENOEMD,

EN

DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR DE VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART,
HIERNA 'EUROCONTROL' GENOEMD,

GELET op het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart “Eurocontrol” van 13 december 1960, zoals gewijzigd door het Protocol van 6 juli 1970, dat zelf gewijzigd werd door het Protocol van 21 november 1978, en gewijzigd door het Protocol van 12 februari 1981 (hierna 'het Verdrag' genoemd);

GELET op het Protocol tot consolidatie van het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart “Eurocontrol” van 13 december 1960, zoals meermalen gewijzigd, gedaan te Brussel op 27 juni 1997;

GELET op het Aanvullend Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart “Eurocontrol” van 13 december 1960 inzake de voorrechten en immuniteiten van de Organisatie, ondertekend te Brussel op 17 juli 2006 (hierna 'het Zetelakkoord' genoemd);

VERLANGEND een Aanvullend Protocol bij het Zetelakkoord te sluiten, dat noodzakelijk is voor de goede werking van Eurocontrol;

OVERWEGENDE dat de officiële activiteiten van Eurocontrol, in het bijzonder de vaststelling, de facturatie en de inning van luchtvaarnavigatieheffingen bij gebruikers en het storten ervan aan Staten omvatten en overwegende dat Eurocontrol ook in dat opzicht moet worden beschouwd als een overheidsinstantie handelend in de uitoefening van het openbaar gezag;

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1

1. Naast de bescherming die artikel 26 van het Verdrag biedt, geniet Eurocontrol bij de uitoefening van zijn officiële activiteiten uitvoeringsimmuniteit wat betreft zijn eigendommen en bezittingen, met inbegrip van al zijn bankrekeningen, en alle schulden van Eurocontrol tegenover zijn Lidstaten, met name in verband met luchtvaartnavigatieheffingen die Eurocontrol voor hun rekening int.
2. Op lid 1 wordt evenwel uitzondering gemaakt:
 - a) voor zover Eurocontrol in een specifiek geval uitdrukkelijk afstand heeft gedaan van deze immunititeit;
 - b) met betrekking tot een door derden ingediende burgerlijke rechtsvordering tegen Eurocontrol betreffende personen en/of goederen, voor zover die burgerlijke rechtsvordering niet rechtstreeks samenhangt met de officiële activiteiten van Eurocontrol;
 - c) met betrekking tot een door derden ingediende burgerlijke rechtsvordering tegen Eurocontrol betreffende schade als gevolg van een ongeval veroorzaakt door een motorvoertuig dat toebehoort aan Eurocontrol of namens deze wordt gebruikt, of in geval van een met voormeld voertuig begane verkeersovertreding;
 - d) met betrekking tot een tegenvordering rechtstreeks verband houdend met een hoofdvordering ingeleid door Eurocontrol;
 - e) voor de uitvoering van een arbitrale beslissing uitgesproken tegen Eurocontrol krachtens artikel 9 van het Zetelakkoord.
3. Geen derdenbeslag kan worden gelegd op de eigendommen, bezittingen en schulden van Eurocontrol bedoeld in lid 1. Derdenbeslag kan worden gelegd op salarissen en emolumenten die Eurocontrol aan een personeelslid is verschuldigd.

Artikel 2

In dit Protocol verwijst de term “officiële activiteiten van Eurocontrol” naar de activiteiten die nodig zijn voor het behalen, door Eurocontrol, van de doelstellingen en de statutaire opdrachten die haar krachtens het Verdrag zijn toegewezen.

Artikel 3

Het Protocol zal in werking treden op de dertigste dag na de datum waarop de Partij die als laatste de procedures heeft voltooid, de andere Partij ervan heeft op de hoogte gebracht dat de noodzakelijke interne procedures voor de inwerkingtreding van dit Protocol zijn voltooid.

TEN BLIJKE WAARVAN de Vertegenwoordigers van het Koninkrijk België en van Eurocontrol dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel op 23 juli 2025, in tweevoud, in de Franse, de Engelse en de Nederlandse taal, waarbij de drie teksten gelijkelijk rechtsgeldig zijn.

PROTOCOLE ADDITIONNEL

ENTRE

LE ROYAUME DE BELGIQUE

ET

L'ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE,

À L'ACCORD

ENTRE

L'ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE

ET

LE ROYAUME DE BELGIQUE

SUR LES PRIVILÈGES ET IMMUNITÉS DE L'ORGANISATION

COMPLÉMENTAIRE À LA CONVENTION INTERNATIONALE

DE COOPÉRATION POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE

« EUROCONTROL » DU 13 DÉCEMBRE 1960,

SIGNÉ À BRUXELLES LE 17 JUILLET 2006

PROTOCOLE ADDITIONNEL
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
L'ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE,
À L'ACCORD
ENTRE
L'ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE
ET
LE ROYAUME DE BELGIQUE
SUR LES PRIVILÈGES ET IMMUNITÉS DE L'ORGANISATION
COMPLÉMENTAIRE À LA CONVENTION INTERNATIONALE
DE COOPÉRATION POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE
« EUROCONTROL » DU 13 DÉCEMBRE 1960,
SIGNÉ À BRUXELLES LE 17 JUILLET 2006

LE ROYAUME DE BELGIQUE,
CI-APRÈS DÉNOMMÉ « LA BELGIQUE »,

ET

L'ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA SÉCURITÉ DE LA NAVIGATION AÉRIENNE,
CI-APRÈS DÉNOMMÉE « EUROCONTROL »,

VU la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne « Eurocontrol » du 13 décembre 1960, modifiée par le Protocole du 6 juillet 1970, modifié lui-même par le Protocole du 21 novembre 1978, et amendée par le Protocole du 12 février 1981 (ci-après dénommée « la Convention ») ;

VU le Protocole coordonnant la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne « Eurocontrol » du 13 décembre 1960 suite aux différentes modifications intervenues, fait à Bruxelles le 27 juin 1997 ;

VU l'Accord entre le Royaume de Belgique et l'Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne sur les privilèges et immunités de l'Organisation complémentaire à la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne « Eurocontrol » du 13 décembre 1960, signé à Bruxelles le 17 juillet 2006 (ci-après dénommé « l'Accord de siège ») ;

DÉSIREUX de conclure un Protocole additionnel à l'Accord de siège, nécessaire au bon fonctionnement d'Eurocontrol ;

CONSIDÉRANT que les activités officielles d'Eurocontrol incluent, notamment, l'établissement, la facturation, la perception auprès des usagers et le versement aux Etats des redevances de navigation aérienne et considérant qu'Eurocontrol doit être, aussi à cet égard, regardée comme une autorité publique agissant dans l'exercice de la puissance publique ;

SONT CONVENUS DE CE QUI SUIT :

Article 1

1. Outre la protection offerte par l'article 26 de la Convention, Eurocontrol bénéficie, dans l'exercice de ses activités officielles, de l'immunité d'exécution portant sur ses avoirs et ses biens, en ce compris sur tous ses comptes bancaires, et sur toute dette d'Eurocontrol envers ses Etats Membres, notamment en relation avec les redevances de navigation aérienne collectées pour leur compte par Eurocontrol.
2. Il est toutefois fait exception au paragraphe 1 :
 - a) dans la mesure où Eurocontrol aurait expressément renoncé à une telle immunité dans un cas particulier ;
 - b) en cas d'action civile intentée contre Eurocontrol par un tiers concernant des personnes et/ou des biens, pour autant que cette action civile n'ait pas de lien direct avec les activités officielles d'Eurocontrol ;
 - c) en cas d'action civile intentée contre Eurocontrol par un tiers pour les dommages résultant d'un accident causé par un véhicule automoteur appartenant à Eurocontrol ou circulant pour son compte ou en cas d'infraction à la réglementation de la circulation automobile intéressant le véhicule précité ;
 - d) en cas d'une demande reconventionnelle directement liée à une procédure entamée à titre principal par Eurocontrol ;
 - e) pour l'exécution d'une décision arbitrale rendue contre Eurocontrol en vertu de l'article 9 de l'Accord de siège.
3. Aucune tierce-saisie ne peut intervenir sur les avoirs, biens et dettes d'Eurocontrol visés au paragraphe 1. Une tierce-saisie peut intervenir sur le traitement et les émoluments dus par Eurocontrol à un membre de son personnel.

Article 2

Au sens du présent Protocole, l'expression « activités officielles d'Eurocontrol » désigne les activités nécessaires à l'accomplissement par Eurocontrol des buts et des missions statutaires attribuées en vertu de la Convention.

Article 3

Le Protocole entrera en vigueur le trentième jour suivant la date à laquelle la Partie qui a accompli les procédures la dernière a notifié à l'autre Partie l'accomplissement des procédures internes requises pour l'entrée en vigueur du présent Protocole.

EN FOI DE QUOI, les Représentants du Royaume de Belgique et d'Eurocontrol ont signé le présent Protocole.

FAIT à Bruxelles le 23 juillet 2025, en deux exemplaires, en langues française, anglaise et néerlandaise, les trois textes également faisant foi.